
Saksnr: 2019/11-106
Saksbehandlar: Petter Lem Gullestad

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Valnemnda		28.09.2021
Fylkestinget		29.09.2021

Søknad om fritak frå verv - Alfred Bjørlo

Forslag til innstilling

1. Alfred Bjørlo vert innvilga fritak for sine verv som folkevald i Vestland fylkeskommune. Fritaket gjeld frå 30.09.2021 og ut valperioden.
2. Som ny medlem til hovudutval for næring vert vald: Agnes Hoshovde Bernes
3. Som ny medlem til fylkesutvalet, fylkesvalstyret og finansutvalet vert vald: Agnes Hoshovde Bernes
4. Som ny varamedlem til fylkesutvalet, fylkesvalstyret og finansutvalet vert vald:
5. Som ny medlem til valnemnda vert vald:
6. Som ny varamedlem til Vestlandsrådet vert vald:

Samandrag

Alfred Bjørlo (Venstre) har på bakgrunn av nytt verv som folkevald på Stortinget søkt om fritak for sine verv som folkevald i Vestland fylkeskommune.

Fylkeskommunedirektøren finn at vilkåret for fritak er oppfylt. Fylkeskommunedirektøren legg med denne saka til rette for val av medlem/varamedlem i folkevalde organ til ledige plassar etter Bjørlo.

Rune Haugsdal
fylkeskommunedirektør

Ingrid Kristine Holm Svendsen
avdelingsdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Søknad om fritak

Alfred Bjørlo (Venstre) har sendt inn slik søknad:

«Slik valoppgjæret ser ut så langt, vil eg få plass på det nye Stortinget som representant frå Sogn og Fjordane valkrins.

Med atterhald om endeleg godkjenning av valresultatet, vil eg ut frå dette søke om **fritak frå mine folkevalde verv i Vestland fylkeskommune frå og med 1. oktober 2021 og ut valperioden**. Dersom det er praktisk mulig, hadde det vore fint å få ei sak om dette handsama på Fylkestings-samlinga 29.-30. september.

Dersom det endelege valresultatet skulle føre til rokeringar i fordelinga av utjamningsmandat som gjer at eg ikkje kjem inn på Stortinget, håpar eg det blir høve til å trekke attende fritaks-søknaden.»

Bjørlo har i e-post korrigert verknadstidspunktet til 30.09.2021.

Bjørlo har slike verv i folkevalde organ i Vestland fylkeskommune:

Fylkestinget: medlem
Fylkesutvalet: medlem
Finansutvalet: medlem
Fylkesvalstyret: medlem
Hovudutval for næring: medlem
Valnemnda: medlem
Vestlandsrådet: varamedlem

Vedtakskompetanse

Fylkestinget avgjer søknader om fritak frå verv som folkevald, jf. kommunelova § 7-9 (2). Fylkestinget gjer val og suppleringsval til folkevalde organ, jf. reglement for fylkestinget punkt 2.4.

Fylkeskommunedirektøren sine vurderingar

Søknad om fritak frå verv

Av kommunelova § 7-9 (2) følger:

«Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt. Den som ikke har nådd stemmerettsalderen, har krav på fritak hvis han eller hun søker om det.»

Fylkeskommunedirektøren slår fast at det vil vere til vesentleg ulempe for den folkevalde om fritak for verva ikkje vert gjeve. Fylkeskommunedirektøren slår fast at val til Stortinget var ukjend då Bjørlo samtykka i å stille til val til verv i Vestland fylkeskommune. Fylkeskommunedirektøren finn at vilkåret for fritak er oppfylt.

Ny medlem til fylkestinget

Av kommunelova § 7-10 (3) følger:

«Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut, og de er valgt ved forholdsvalg, skal varamedlemmer fra samme liste tre inn i deres sted i den nummerordenen varamedlemmene er valgt.»

Dette inneber at første varamedlem til Venstre si liste over varamedlem til fylkestinget, Agnes Hoshovde Bernes, automatisk rykker opp som medlem.

Val av ny medlem til hovudutval for næring

Av kommunelova § 7-10 (4) følger:

«Hvis et medlem eller varamedlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre, fylkesting, kommunestyrekomité eller fylkestingskomité trer endelig ut, skal det velges et nytt medlem eller varamedlem. Det nye medlemmet skal velges fra den samme gruppen som det uttreddende medlemmet tilhørte. Hvis dette vil føre til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det, hvis det er mulig, velges et nytt medlem fra det underrepresenterte kjønnnet.»

Av kommunelova § 7-10 (7) følger:

«Ved nyvalg etter fjerde ledd og suppleringsvalg etter sjette ledd kan gruppen selv foreslå hvem som skal velges. Gruppen informerer deretter kommunestyret, formannskapet, fylkestinget eller fylkesutvalget, som velger den foreslåtte kandidaten hvis de lovbestemte vilkårene er oppfylt. Ved nyvalg etter fjerde ledd rykker det nye medlemmet eller varamedlemmet inn på den ledige plassen. Ved suppleringsvalg etter sjette ledd skal det nyalgte varamedlemmet plasseres nederst på listen over varamedlemmer.»

Dette inneber at gruppa (i dette høve Venstre) kan foreslå ny medlem til ledig plass. Fylkestinget vel den føreslegne kandidaten dersom lovbestemte vilkår om valbarheit er oppfylt.

Fylkeskommunedirektøren vil streke under at det etter kommunelova § 7-10 (4) er krav om kjønnsbalanse ved val til folkevalde organ.

Fylkeskommunedirektøren har i etterkant av valet av Alfred Bjørlo som medlem i hovudutval for næring, vorte merksam på at samansetnaden i hovudutval for næring er høvesvis 10 menn og 5 kvinner. Fylkeskommunedirektøren legg til grunn at fylkestinget gjer val som sikrar at kommunelova sitt krav om kjønnsbalanse vert ivareteke. I tråd med vedteke reglement om gjennomgåande representasjon, legg fylkeskommunedirektøren med dette til rette for val av Agnes Hoshovde Bernes.

Val av ny medlem til fylkesutvalet, finansutvalet og fylkesvalstyret

Av kommunelova § 7-10 (4) følgjer:

«Hvis et medlem eller varamedlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre, fylkesting, kommunestyrekomité eller fylkestingskomité trer endelig ut, skal det velges et nytt medlem eller varamedlem. Det nye medlemmet skal velges fra den samme gruppen som det uttreddende medlemmet tilhørte. Hvis dette vil føre til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det, hvis det er mulig, velges et nytt medlem fra det underrepresenterte kjønnnet.»

Av kommunelova § 7-10 (7) følger:

«Ved nyvalg etter fjerde ledd og suppleringsvalg etter sjette ledd kan gruppen selv foreslå hvem som skal velges. Gruppen informerer deretter kommunestyret, formannskapet, fylkestinget eller fylkesutvalget, som velger den foreslåtte kandidaten hvis de lovbestemte vilkårene er oppfylt. Ved nyvalg etter fjerde ledd rykker det nye medlemmet eller varamedlemmet inn på den ledige plassen. Ved suppleringsvalg etter sjette ledd skal det nyalgte varamedlemmet plasseres nederst på listen over varamedlemmer.»

Då kommunelova § 5-6 (2) krev at medlemene i fylkesutvalet skal vere valde blant fylkestinget sine medlemmer, innebar valet av Alfred Bjørlo at det vart under 40 prosent andel kvinner i fylkesutvalet, utan at dette var i strid med kommunelova. Med Hoshovde Bernes som ny medlem i fylkestinget, må fylkestinget gjere nytt val til høvesvis fylkesutvalet, finansutvalet og fylkesvalstyret i tråd med krav til kjønnsbalanse etter kommunelova § 7-10 (4). Fylkeskommunedirektøren legg til grunn at Hoshovde Bernes vert vald.

Val av ny varamedlem til fylkesutvalet, finansutvalet og fylkesvalstyret

I fylkestinget sitt møte 16/17. juni vart det i sak PS 70/21 mellom annan fatta slikt vedtakspunkt:

«5. Som ny varamedlem i fylkesutvalet, fylkesvalstyret og finansutvalet vert vald: Valet vert utsett»

Av kommunelova § 7-10 (6) følgjer:

«Hvis antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ som er valgt av kommunestyret eller fylkestinget, er blitt for lavt, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Disse varamedlemmene skal velges fra den gruppen som har et for lavt antall varamedlemmer (suppleringsvalg). Hvis det viser seg at denne framgangsmåten fører til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det, hvis det er mulig, velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønnnet. Formannskapet eller fylkesutvalget kan få delegert myndighet til å velge varamedlemmer til andre organer.»

Av kommunelova § 7-10 (7) følgjer:

«Ved nyvalg etter fjerde ledd og suppleringsvalg etter sjette ledd kan gruppen selv foreslå hvem som skal velges. Gruppen informerer deretter kommunestyret, formannskapet, fylkestinget eller fylkesutvalget, som velger den foreslåtte kandidaten hvis de lovbestemte vilkårene er oppfylt. Ved nyvalg etter fjerde ledd rykker det nye medlemmet eller varamedlemmet inn på den ledige plassen. Ved suppleringsvalg etter sjette ledd skal det nyvalgte varamedlemmet plasseres nederst på listen over varamedlemmer.»

Det er her tale om eit suppleringsval etter kommunelova § 7-10 (6), der ny varamedlem skal inn nedst på lista over varamedlemer. Venstre, Senterpartiet (Sp) og Miljøpartiet Dei Grøne (MDG) har felles varamedlemsliste til Venstre sin medlem. Gruppen (Venstre, Sp og MDG) foreslår ny varamedlem. Fylkestinget vel den føreslegne kandidaten dersom lovbestemte vilkår om valbarheit er oppfylt.

Val av ny medlem til valnemnda

Av kommunelova § 7-10 (4) følgjer:

«Hvis et medlem eller varamedlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre, fylkesting, kommunestyrekomité eller fylkestingskomité trer endelig ut, skal det velges et nytt medlem eller varamedlem. Det nye medlemmet skal velges fra den samme gruppen som det uttredende medlemmet tilhørte. Hvis dette vil føre til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det, hvis det er mulig, velges et nytt medlem fra det underrepresenterte kjønnnet.»

Av kommunelova § 7-10 (7) følgjer:

«Ved nyvalg etter fjerde ledd og suppleringsvalg etter sjette ledd kan gruppen selv foreslå hvem som skal velges. Gruppen informerer deretter kommunestyret, formannskapet, fylkestinget eller fylkesutvalget, som velger den foreslåtte kandidaten hvis de lovbestemte vilkårene er oppfylt. Ved nyvalg etter fjerde ledd rykker det nye medlemmet eller varamedlemmet inn på den ledige plassen. Ved suppleringsvalg etter sjette ledd skal det nyvalgte varamedlemmet plasseres nederst på listen over varamedlemmer.»

Dette inneber at gruppa (i dette høve Venstre) kan foreslå ny medlem til ledig plass. Fylkestinget vel den føreslegne kandidaten dersom lovbestemte vilkår om valbarheit er oppfylt.

Val av ny varamedlem til Vestlandsrådet

Av kommunelova § 7-10 (4) følgjer:

«Hvis et medlem eller varamedlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre, fylkesting, kommunestyrekomité eller fylkestingskomité trer endelig ut, skal det velges et nytt medlem eller varamedlem. Det nye medlemmet skal velges fra den samme gruppen som det uttredende medlemmet tilhørte. Hvis dette vil føre til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det, hvis det er mulig, velges et nytt medlem fra det underrepresenterte kjønnnet.»

Av kommunelova § 7-10 (7) følgjer:

«Ved nyvalg etter fjerde ledd og suppleringsvalg etter sjette ledd kan gruppen selv foreslå hvem som skal velges. Gruppen informerer deretter kommunestyret, formannskapet, fylkestinget eller fylkesutvalget, som velger den foreslåtte kandidaten hvis de lovbestemte vilkårene er oppfylt. Ved nyvalg etter fjerde ledd rykker det nye medlemmet eller varamedlemmet inn på den ledige plassen. Ved suppleringsvalg etter sjette ledd skal det nyvalgte varamedlemmet plasseres nederst på listen over varamedlemmer.»

Venstre og MDG har felles varamedlemsliste til MDG sin medlem. Gruppa (i dette høve Venstre og MDG) kan foreslå ny varamedlem til ledig plass. Fylkestinget vel den føreslegne kandidaten dersom lovbestemte vilkår om valbarheit er oppfylt.

Konklusjon

Alfred Bjørlo vert innvilga fritak frå sine verv som folkevald i Vestland fylkeskommune. Fylkestinget gjer val av ny medlem/varamedlem til ledige plasser i folkevalde organ i tråd med saksframlegget.